ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๗๗๗

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๗๕๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดแพร่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ จึงขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีรายละเอียดปรากฏตามข้อเสนอแนะ ด้านที่ ๔ ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อที่ ๔๓ โดยขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำประโยชน์กิจการที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนได้เสียในการจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีค่าธรรมเนียมท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งมาจากผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ ทั้งนี้ ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งก่อสร้างและขนาดเนื้อที่ของที่ดินว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทรศัพท์ ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๔๐๑ – ๔๐๔

จังหวัดแพร่
เลขรับ 2221
วันที่ 24 ก.พ. 2569
เวลา.....น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๗๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๖.๒/๒๓๕๘๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีรายละเอียดปรากฏตามข้อเสนอแนะด้านที่ ๔ ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อที่ ๔.๓ โดยขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำประโยชน์กิจการที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนได้เสียในการจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีค่าธรรมเนียมท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งมาจากผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ ทั้งนี้ ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งก่อสร้างและขนาดเนื้อที่ของที่ดินว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศริกงพลิ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๘
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 60432
วันที่ - 1 ธ.ค. 2568
โทรศัพท์ ๐๒๒๒๕.๕๕๒๑

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.มท.)

ที่ มท ๐๒๒๖.๒/๒๓๕๗ **วันที่** ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขรับ 5392
วันที่ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๘
เวลา 09.40 น.

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๙๐๑๖ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ที่แนบมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และขอให้รายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

สนง. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
เลขรับ 787
วันที่ ๗ ธ.ค. ๖๘
เวลา 10.04

(นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๙๐๑๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ๑๐๓๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ว่า

๑. รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ

๒. มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววรรณี ตั้งอารมณ์มั่น)
ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๓๓ (พิษณุพงศ์), ๑๕๓๒ (ลักขณา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖
www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๑๐๒/ 6652
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

- ๖ พ.ย. ๒๕๖๘
(นายชัยวัฒก ดวงสอดศรี)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 7825
วันที่ ๖ พ.ย.
เวลา ๑๑.๑๑ น.
กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มงานสารบรรณ สรรพ
รับที่ 5083
วันที่ ๖ พ.ย. ๒๕๖๘
เวลา 10.26 น.

กระทรวงมหาดไทย
วันที่ - 7 พ.ย. 2568
เลขรับ 46294

ศปท.มท
รับที่ 2161
วันที่ 7 พ.ย. 68

ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๓๐

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง เสนอร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งมีการศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริง กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบประเด็นปัญหาและความเสี่ยงต่อการทุจริตที่อาจเกิดจากการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อาทิ การขาดความชัดเจนในการกำหนดกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมบางประเภท ซึ่งอาจส่งผลต่อการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐที่มากเกินสมควร ปัญหาที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งไม่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อันอาจเป็นช่องทางในการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ ปัญหาความทับซ้อนของแนวเขตปฏิรูปที่ดินกับหน่วยงานของรัฐอื่นอาจก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับโดยตรงจากการประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตในขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต โดยการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์

/ให้กับ...

ให้กับบุคคลที่ยื่นขออนุญาต ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ไม่รัดกุม เพียงพออาจก่อให้เกิดกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตทำผิดเงื่อนไขและเจ้าหน้าที่รัฐไม่บังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ฯลฯ

๒. <u>ความเร่งด่วนของเรื่อง</u>

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. <u>สาระสำคัญและข้อเท็จจริง</u>

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. <u>ประโยชน์และผลกระทบ</u>

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติตามข้อเสนอแนะฯ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คาดว่าจะเกิดผลเชิงบวกที่จับต้องได้ กล่าวคือ การกำหนดและการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะเกิดประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรงตามที่คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดเคยวินิจฉัยไว้ และจะช่วยสร้างความชัดเจนในการกำหนดกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐอย่างเหมาะสม ลดปัญหาความทับซ้อนของแนวเขตปฏิรูปที่ดินกับหน่วยงานของรัฐอื่น ตลอดจนเป็นการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกำกับติดตามการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบการใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมากที่สุด

๕. <u>ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้</u>

ไม่มี

๖. <u>ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ให้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

/๗. ข้อกฎหมาย...

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

ในการจัดทำมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในเรื่องที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นควรมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) ด้านนโยบาย

๑.๑) ควรให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) พิจารณาถึงความเป็นไปได้และแนวทางในการบริหารจัดการที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินบางส่วน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะกับการทำการเกษตรหรือประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เปลี่ยนเป็นที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ต่อไป

๑.๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรกำหนดการจัดกลุ่มพื้นที่ (Zoning) ระหว่าง "แปลงเกษตร" กับ "พื้นที่สำหรับการอนุญาตให้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม" เพื่อคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อกำหนดทิศทางด้านนโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓) ควรพิจารณาให้กรมป่าไม้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ร่วมกันพิจารณาการกันคืนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ตามบันทึกข้อตกลงในพื้นที่ที่เคยมีการสำรวจร่วมกัน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันที โดยมิต้องรอให้การดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) แล้วเสร็จ

/๒) ด้านกฎหมาย...

๒) ด้านกฎหมาย

๒.๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับ *"ประโยชน์ที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจะได้รับ"* ควรยึดโยงว่าเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงอย่างเคร่งครัด ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด หมายเลขคดีแดงที่ อ.๑๗๒๘/๒๕๕๙ เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก โดยอาจพิจารณาปรับรูปแบบการอนุญาตให้เกษตรกรหรือประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจการฯ ที่แท้จริง อาทิ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรบูรณาการและสร้างความร่วมมือกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อทำให้เกิดความเข้มแข็งของเกษตรกรในชุมชนของ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และผลักดันให้ใช้ "ระบบสหกรณ์" เป็นผู้ประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งจะส่งผลดีในระยะยาวในการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก และกำไรจากการประกอบกิจการจะกลับคืนสู่สมาชิกสหกรณ์ และเป็นการป้องกันกลุ่มนายทุนเข้ามาแสวงหาประโยชน์ในที่ดินของรัฐอีกทางหนึ่ง

๒.๒) เห็นควรให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรรม พิจารณาทบทวนประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรรม เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในแต่ละรายกิจการให้มีความชัดเจนและครอบคลุม โดยเฉพาะในกิจการตามข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่งมีหลายกิจการที่ต้องอาศัยการตีความว่าสามารถดำเนินการได้ในขอบเขตใด อาทิ ที่อยู่อาศัย ที่พัก หอพัก ครอบคลุมถึงการทำโรงแรม รีสอร์ต หอพักนักศึกษา หรือครอบคลุมเพียงกิจการที่มีลักษณะที่พักเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (โฮมสเตย์)

๒.๓) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อกำหนดในระเบียบหรือหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอรับการจัดที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต้องเป็น (๑) สถาบันเกษตรกร ที่มีเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นสมาชิก หรือ (๒) บุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย เป็นต้น

๒.๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรกำหนดแนวทางหรือกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพิจารณาว่ากิจการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงเป็นการเฉพาะโดยให้มีการทำประชามติโดยประชาคมหมู่บ้าน ที่มีองค์ประกอบมาจากตัวแทนองค์กร (กลุ่ม) ชาวบ้านที่มีการจัดตั้งอยู่ในหมู่บ้านเป็นหลัก โดยมีผู้ใหญ่บ้านและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมอยู่ด้วย และมีประธานประชาคมที่มาจากการเลือกจากสมาชิกทั้งหมดของประชาคมดังกล่าว และมีมาตรฐานในการรับฟังความคิดเห็นไม่ต่ำกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘

๓) ด้านบริหารจัดการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณาเพิ่มกระบวนการขั้นตอนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนฯ โดยควรมีการประสานข้อมูลจากที่ดินของรัฐอยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด เพื่อรับรองแนวเขตที่ดินก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาอนุญาต เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการทับซ้อนของแนวเขตที่ดินของรัฐและผลกระทบจากการประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนฯ บริเวณพื้นที่ที่มีการทับซ้อน ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนว่าบริเวณพื้นที่ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการอื่นฯ หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นการก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติราชการ

/๔) ด้านประชาสัมพันธ์...

๔) ด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔.๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของเกษตรกรหรือประชาชนในพื้นที่ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความเห็นที่มีต่อกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ ในขั้นตอนก่อนการได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ผ่านผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ หรือสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและยังถือเป็นการสร้างความโปร่งใส ในขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดให้ประชาชนหรือเกษตรกรในชุมชน มีโอกาสได้รับผลประโยชน์ตอบแทนกลับคืนสู่ชุมชนจากการดำเนินกิจการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง อาทิ โรงงานอุตสาหกรรมการเกษตร โรงงานแปรรูปการเกษตร หรือโรงงานฆ่าสัตว์ ฯลฯ

๔.๓) ควรเพิ่มเติมให้หน่วยงานที่มีส่วนได้เสียในระดับพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำประโยชน์กิจการฯ ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนได้เสียในการจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีค่าธรรมเนียมท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วย ซึ่งมาจากผู้ประกอบกิจการฯ ในพื้นที่ ทั้งนี้ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งก่อสร้างและขนาดเนื้อที่ของที่ดินว่ามีการเปลี่ยนแปลงไป หรือไม่

๔.๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรเปิดเผยข้อมูล ระหว่างการยื่นคำขออนุญาตให้บุคคลประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เพื่อให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้รับทราบเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น) และหลังการอนุญาตซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยควรเกี่ยวกับรายละเอียดของที่ดินและผู้ได้รับการอนุญาต ตลอดจนรายละเอียดของกิจการที่ได้รับอนุญาต เช่น ชื่อหน่วยงาน นิติบุคคล บุคคลที่ขอใช้ บุคคลที่อยู่ระหว่างการขอ วัตถุประสงค์การขอใช้ แผนที่ ระยะเวลาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ และจำนวนพื้นที่ที่ขอใช้ ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ ซึ่งควรเป็นข้อมูลในระดับจังหวัด โดยเปิดเผยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือเว็บไซต์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

๔.๕) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้และพัฒนาระบบฐานข้อมูลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้ได้ทราบถึงข้อมูลผู้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้มีประสิทธิภาพและตรวจสอบความถูกต้องได้อย่างเป็นปัจจุบัน

๔.๖) ควรให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ศึกษาและรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการใช้คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศไทยและเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดินต่อไป

พร้อมกันนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังเห็นควรมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศใช้ร่างระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. .... รวม ๕ ประเด็น ดังนี้

/๑. ร่าง...

๑) ร่างระเบียบฯ ข้อ ๑๐ (๓) ประโยชน์ที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจะได้รับ ควรมีการเพิ่มเติมหลักการที่ยึดโยงว่าเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงอย่างเคร่งครัด ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก รวมถึงควรกำหนดแนวทางหรือกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพิจารณาว่ากิจการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรงเป็นการเฉพาะ โดยให้มีการทำประชามติโดยประชาคมหมู่บ้านที่มีองค์ประกอบมาจากตัวแทนองค์กร (กลุ่ม) ชาวบ้านที่มีการจัดตั้งอยู่ในหมู่บ้านเป็นหลัก โดยมีผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมอยู่ด้วย และมีประธานประชาคมที่มาจากการเลือกจากสมาชิกทั้งหมดของประชาคมดังกล่าว และมีมาตรฐานในการรับฟังความคิดเห็นไม่ต่ำกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘

๒) ข้อ ๑๐ (๔) "ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของราษฎรในพื้นที่" ควรปรับปรุงเป็น "ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการก่อมลพิษต่อชุมชน รวมทั้งความปลอดภัยของราษฎรในพื้นที่" เพื่อให้มาตรฐานในการพิจารณาไม่น้อยกว่าหลักการตามระเบียบเดิม

๓) ควรตัดคำว่า "เครือญาติ" ออกจากร่างระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ....

๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรพิจารณากำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงประเภท ขนาด และ เงินลงทุนของกิจการ ในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามกฎหมายเดิม มิเช่นนั้นอาจต้องมีเหตุผลสนับสนุนที่มากพอในการยกเลิกการกำหนดระยะเวลาในการเช่าหรือการเข้าทำประโยชน์ของเอกชนที่เคยปฏิบัติมา

๕) ในการอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ควรดำเนินการในรูปแบบคณะบุคคลจะมีความเหมาะสมมากกว่าบุคคลคนเดียว เพื่อป้องกันการใช้ดุลพินิจในทางที่มิชอบ และให้เกิดความรอบคอบในการพิจารณากิจการที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรง โดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และระเบียบกฎหมายอื่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดให้ครอบคลุมถึงเรื่องดังกล่าวด้วย

(รายละเอียดข้อเสนอแนะฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)
ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
5 พ.ย. 2568

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาวการณ์ทุจริต
โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๖๑ (ทิพวรรณ, ญาสินี, พีรดนย์)
โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๑๐ – ๑๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bbaro@nacc.go.th

มติการประชุม

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๘ **วันที่** ๙ กันยายน ๒๕๖๘

วาระที่ ๓.๓ **สังกัด** สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาวการณ์ทุจริต

เรื่อง เสนอร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เลื่อนการพิจารณาจากการประชุมครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๘ วันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ วาระที่ ๔.๖.๑๖)

มติที่ประชุม ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่เสนอ ทั้งนี้ ให้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อป้องกันการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ และให้ดำเนินการต่อไป โดยมิต้องรอให้มีการรับรองรายงานการประชุมครั้งนี้ก่อน

(นายกฤชสิทธิ์ ติลกพรศิริวัฒน์)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

๑ ๒ ก.ย. ๒๕๖๘

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณี การจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบกิจการอื่น ที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม